Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2000 йил 25 октябр чоршанба

Сотувда эркин нархда

№ 212 (2509)

● Зафар сатрлари

Учкўприкликлар маррада

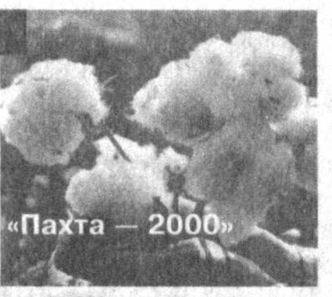
«Пахта — 2000»

Фарғона вилоятида яна бир туман шартнома мажбуриятини бажарди. 7590 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 31,5 центнердан, жами 23.800 тонна пахта ҳосили йиғиштириб олган учкўприкликларнинг юзлари ёруғ. Шуниси эътиборлики, ҳосилнинг тўқсон фоиздан ортиғи юқори навларга сотилди ва келгуси йил учун 2200 тоннадан зиёд уруғлик жамғариб қўйилди.

Туманда йиллик маррани биринчи бўлиб уддалаган Деҳқонов номли ширкат хўжалигида тайёрланган ҳосилнинг 107 фоизи биринчи навга сотилди. Охунбобоев номли, «Учкўприк», «Истиқбол», Ҳамза Ҳакимзода номли хўжаликларнинг пахтакорлари ҳам юқори меҳнат натижаларига эришдилар.

Туманда ҳосилни сўнгги мисқолигача йиғиштириб олиш режалаштирилган. Айни пайтда кузги-қишки ишларни республика Вазирлар Маҳкамасининг куни кеча эълон қилинган қарори асосида ташкил этиш юзасидан амалий чора-тадбирлар белгиланмоқда.

Ўз мухбиримиз.

Олий Мажлисда

Қўмита ташаббус билан чиқди

Исмат ХУДОЁРОВ

Ташаббусдан кўзда тутилган тадбир Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 10 йиллигига бағишланган бўлиб, «Фарзандлари соғлом юрт қудратли бўлур» шиори остида ўтади. У 2000-2001 ўқув йилига мўлжалланган. Умумий таълим мактаб ўқувчиларининг «Олимпиада — 2001» Республика спорт мусобақалари, деб аталади.

«Олимпиада — 2001» тўрт босқичда ўтказилиши мўлжалланган. Ноябр ойидан бошланиб, май ойида пойтахтимизда финал мусобақалари бўлиб ўтади. Унда ўқувчилар 8 спорт тури бўйича беллашишади. Биринчи босқич — мактаблар, иккинчиси — туман ва шаҳарлар, учинчиси —Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳри, тўртинчиси эса республика миқёсида ўтказилиши кўзда тутилган.

Кеча Олий Мажлис Ёшлар ишлари қўмитасида ўтказилган йиғилишда ана шулар ҳақида гап борди. Мазкур ташаббусни яна 13 та давлат ва нодавлат ташкилотлари, жамғарма ва компаниялар қўллаб-қувватлашганлиги маълум қилинди.

Қўмита раиси Азамат Зиё «Олимпиада — 2001»ни қандай ўтказиш кераклигини ва энг муҳими, ундан кутилаётган асосий мақсад нималардан иборатлиги ҳақида гапирди. Йиғилганларни ўз таклиф-мулоҳазаларини очиқ-ойдин билдиришларига даъват этди. Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси Баҳодир Махситов ушбу ташаббус катта аҳамиятга эга бўлишини айтиш билан бирга, сохтакорликка, кўзбўямачиликка йўл қўймаслик кераклигини таъкидлади. Қайси бир йили мактаблар миқёсида баскетбол бўйича ўтказилган мусобақада Сурхондарё вилоятининг Жарқўрғон туманидаги мактаблардан бирида ўтказилмаган мусобақани ўтган, деб ҳужжатлар тайёрлашганини гапириб берди. Биз асосий эътиборни, назаримда, мусобақаларнинг биринчи босқичи, яъни мактаблар миқёсидагисига қаратишимиз лозим, деди у.

Йиғилишда «Олимпиада — 2001» спорт мусобақаларини ўтказиш ташаббускорларининг қўшма қарори ва Низом лойиҳаси ҳам муҳокама қилинди, уни ўтказиш бўйича ташкилий қўмитанинг таркиби тасдиқланди.

«Фабриканинг йўлидан...»

Юқоридаги суратда жилмайиб турган тўқувчи қизни кўриб, беихтиёр машҳур қўшиқ ёдга тушади:

«Фабриканинг йўлидан рўмолча топиб олдим...»

Айни кунларда «Сурхонтекстил» ҳиссадорлик жамиятида меҳнат қилаётган Норгул Ҳасанова ҳам ушбу қўшиқни пахта эгатлари оралаб кўп бора айтгандир. Бироқ, бир куни келиб ўзи ҳам фабрика йўлларида бахт топишини хаёлига келтирганмикан? Шукрким, истиқлол юртимизга эркинлик билан бирга, қишлоқларга улкан замонавий дастгоҳларга эга бўлган заводу фабрикаларни олиб келди. Қишлоқ ёшларининг азалий орзулари ушалди. Айни кунда Норгул билан ёнма-ён 1600 нафар йигит-қиз йилига 2 минг тонна пахта толасини қайта ишламоқда. Уларнинг бекаму-кўст, хотиржам меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитлар мавжуд.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Замон ичра мулоқот

Ўзбекистон Бадиий академияси марказий кўргазмалар залида халқаро тинчлик маданияти йилига бағишланган “Машриқу мағриб: замон ичра мулоқот” деб номланган кўргазма очилди. Уни Ўзбекистон Бадиий академияси БМТ тараққиёт дастурининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси билан биргаликда ташкил этди. Шарқ ва Ғарб маданиятларининг ўзаро алоқаси мавзуи қизиқарли ва ғоят муҳим. Бу муаммо қизғин мунозара ва кўргазмаларнинг ғояларида кўп бор акс этган. Қадим замонлардан бугунги кунларга қадар икки маданий анъана бир-бирини бойитишга хизмат қилиб келмоқда.

Кўргазмага Ўзбекистон замонавий санъати равнақининг энг асосий босқичларини ўзида мужассам этган сара асарлар қўйилган. Унинг ташкил этилишида Бадиий кўргазмалар дирекцияси, Бадиий академиянинг Санъатшунослик институти, Давлат санъат музейи, Ўзбекистон Миллий банки галереяси, мусаввирлар ва коллекциячиларнинг 300 дан ортиқ ранг-тасвир, графика, хайкалтарошлик асарларидан фойдаланилди. Улар орасида Усто Мўмин, А.Волков, П.Бенков, Н.Карахан, Ў.Тансиқбоев, Ч.Ахмаров, А.Абдуллаевнинг машҳур асарларидан тортиб, ХХ аср охири ўзбек тасвирий санъатининг янгича йўналишдаги энг сара намуналаригача бор.

Кўргазманинг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси А.Мелибоев, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси раҳбари Павел Крал сўзга чиқди.

(ЎзА)

“Офарин” жамғармаси ташкил этилди

Миллий матбуот марказида Республика “Офарин” жамғармасининг таъсис йиғилиши бўлиб ўтди.

Мустақил мамлакатимизда илк бор ўтказилган “Офарин” — йилнинг энг яхши ижодкорлари республика танлови ўз моҳиятига кўра нуфузли танловлар қаторидан жой олди, десак янглишмаган бўламиз. Бониси Президентимиз Ислом Каримов ташаббуси билан ўтказилган ушбу танлов қаётн ва ижодини юрт иқболи, миллат тараққиётига бахшида этган, шу йўлда изланаётган фидойи ижодкорларни улуғлаш, мехнатларини қадрлаш, янги зафарларга даъват этишдек энг эзгу мақсадда ташкил қилинган эди.

Юртимиз ижодкорларини янада кўтаринки руҳда меҳнат қилишга даъват этиш, истеъдод соҳибларини қўллаб-қувватлаш, мустақиллик ғояси асосида Ватан, эл-юрт, инсонпарварлик, тинчлик ва тотувлик, дўстлик мавзуларини ижодкорлар асарларида кенг акс эттиришни, ғояларни ижодкор асарларидан ўрин олишини, илғор нашрларни ва барча йўналишдаги энг яхши ижод намуналарини яратишга кўмаклашиш янги жамғарманинг асосий вазифасидир.

Йиғилиш иштирокчилари таклифига кўра, маданият ишлари вазири Хайрулла Жўраев Ўзбекистон “Офарин” жамғармаси раиси этиб сайланди.

Н. УСМОНОВА,
ЎзА мухбири

● Евроосиё — хомхаёл

ЯНГИ НОМДАГИ ЭСКИ ТУЗОҚ

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси Абдулла ОРИПОВ билан журналист Мурод АБДУЛЛАЕВ суҳбати.

— Бугун Божхона иттифоқига асосланган Евроосиё Ҳамжамияти ҳақида турфа фикрлар билдирилмоқда. Баъзи сиёсатшунослар уни собиқ иттифоқни тиклаш учун бўлаётган навбатдаги бир уриниш сифатида баҳолашаётган бўлсалар, бошқа бировлар бу ҳолни собиқ иттифоқ тарқалганидан сўнг ўзаро алоқалари тўғри изга сололмаган Ҳамдўстликдаги айрим мамлакатларнинг муаммоларни биргаликда бартараф этишга интилиши сифатида талқин этмоқдалар. Бироқ Евроосиё иқтисодий ҳамжамиятини таъсис этиш тўғрисидаги Шартнома билан танишган кишининг собиқ иттифоқни эслатувчи кўпгина аломатларга кўзи тушадики, бу ҳолни ҳам сира эътибордан соқит қилиб бўлмайди.

Абдулла ака, собиқ иттифоқ парчаланганини ўз кўзи билан кўрган, ҳатто унга иттифоқ қулашидан аввал тузишга уринилган “Янги иттифоқ шартномаси” нинг тайёрланиш ва жуда узоққа чўзилган самарасиз муҳокама жараёнларидан хабардор киши сифатида Сизнинг янги Ҳамжамият ҳақидаги фикрингиз қандай?

— Мана, биз мустақиллигимизнинг ўн йиллигига қадам қўйдик. Ўтган йўллаpимизга бир зум назар ташласак ҳам бир жаҳон ишлар мамлакатларнинг гувоҳи бўламиз. Ҳозир эришилган ютуқларнинг барчасини санаб ўтирмайин. Гапнинг индаллоси шуки, биз мустақил бўлиб ҳам бўлмадик. Мустақиллик, албатта, аллақандай “очил дастурхон” эмаски, у истаган нарсангни муҳайё қилиб беролса. Ўткир иқтисодий, сиёсий собитқадамлик, халқимизнинг ҳамжиҳатлиги ва келажакка ишонч, Юртбошимизнинг буюк иродаси мамлакатимизни турли инқирозлардан асраб келди ва асрамоқда.

Бироқ босиб ўтган йўлларимиз ҳақида сўз юритар эканмиз, бу йўлларни осон ва равон кечди, дея олмаймиз, албатта. Ўтган кунлари чиндан ҳам, мураккаб эканки, ҳар қадамда ҳанузгача турли қийинчиликларнинг енгишимизга тўғри келаётир. Бизнинг ёш, навқирон мамлакатимиз бамисоли пўлат совут кийган суворий каби олов тўфонлари, мисслиз чанғалзорлар орасидан ўзига йўл очиб бораётир.

Бу ўринда мен биз яшаб турган геополитик муҳитда, ундан ҳам кенгроқ ҳудудларда юз бераётган сиёсий нарангбозликларни кўзда тутмоқдаман. Сиз савволингизда айтиб ўтган гаплар бундан 12-13 йил муқаддам ҳам кўтарилган эди. Яъни совет империяси ўрнига совет федерацияси ғояси илгари

(Давоми 2-бетда).

Сотқинлик кечирилмайди

Мамлакатимизнинг қайси шаҳар, туман, қишлоқларида бўлмасин одамлар «Прокуратура ойномаси» мақоласида рад этиб бўлмайдиган далиллар асосида бир гуруҳ ватанфурушлар, муртадларнинг асл қиёфаси, нонисонлик кирдикорлари очиб ташланганлигини қаҳр-ғазаб билан муҳокама қилишаётганига гувоҳ бўлаш. Қуйида улардан айримларининг фикрлари билан танишасиз.

Оқпадарнинг қисмати тайин

Мусо АКМАЛОВ, Наманган туманидаги Муллақудинг қишлоғи фуқароси:

Мана саккиз йиллирки, яратиш-яшнатиш иши билан машғул бўлган қишлоғимизда ги, ёшлар кўнгил одамларнинг бошлари этик. Бирон жойга чиқсак, уятдан ерга кириб кетай деймиз. Сабаби, шу ерда туғилиб ўсган Жума Ҳожиев ўзини «даҳо» санаб, юрижарачи қўнгилли хафатарларниг тўдасига кириб олиб, юртбошимиз сиёсатини қоралаб юрибди. Тўғри, тузини еб, тузлиғига тупурган бу муртадни нафақат туғишганлари, балки бутун Муллақудинг қишлоғи оқ қилганига анча бўлди. Бироқ, бу билан кўнгилларни ҳойига тушиб, яралар малҳам топармиди?

Баъзан уларнинг қора ниятларини ўқиб аклдан озишганмикин, деб ўйлаб қоламан. Ахир, бугунги ёруғ кунларга етиб келгунимизча қанчадан-қанча миллатпарвар юртдошларимиз ширчинидан кийилди. Бугун мустақиллигимизга рахна солишга интилаётган галамислар буни тушунмасмидир?!

Жиноятчи, эрташи-кечми, жазосини олмоғи таъин. Мана, Жума ва у сингари бир қатор Ватан хоинларининг қотиллик, хунрезлик, талончилик, қуёмишлик ва турли қабиҳ жиноятлари бўлиб, ғаразли қилишлардан иборат жиноий ишлари шундай интилишлари ҳаммаси ўрганиб чиқилиб, прокуратура айбномаси эълон қилинди.

Ватан хоинлари устидан бўлажак суд ўзини хон, қўлансасини майдон, деб билган бу ёвузларни кимга яраша баҳо беради. Ишонамизки, улар қандай бўлишидан қатъи назар, одил суд ҳукми, кўп миллионли халқнинг қаҳр-ғазаби, чексиз нафратидан қочиб қутула олмайдилар.

Ёвузликнинг жазоси муқаррар

О. МАТКАРИМОВА, Урганч шаҳридаги 5-маҳалла фуқаролар йиғини раиси:

— Ақлу ҳушидан бутунлай жудо бўлган, инсонийлик хусусиятларидан асар ҳам қолмаган оламгина ўз юртига, халқига хиёнат қилади, ота-онасини кон йиғлатиб, хор-зорликка маҳкум этади. Минг афсуски, шундай телбаю гумроҳлар ҳам бор. Энг ачинарлиси улар ўз ичимиздан чиққан.

Уларнинг номлари айтила бошланиши биланоқ бир ерда ўқиб қолишнинг билан жисму жонимга титроқ тушади. Қаҳру ғазаб, нафрат бутун вужудимни ларзага солади. Ахир шу қадар ҳам нонкўрлик, итфеъллик бўладими? Агар кўйиб берсанг, улар ҳамма жойни мотамхонага, юртни вайронага айлантиришмоқчи. Аммо уларни ер билан тенг қилишга кучимиз етарли, ҳар томонлама ҳақ-ҳуқуқимиз ҳам бор.

«Прокуратура айбнома»сини ўқиб чиқиб, тўғриси, ўзимни кўзига ёв тополмай қолдим. Кўп нарсани кўрганман, эшитганман. Лекин бу қадар ёвузлик жавобсиз ҳеч қолмаган эди.

Тоҳир Йўлдошев, Жума Хожиев, Салай Мадаминов деган кимсалар ва уларнинг манфур ҳаммовоқларини тургани жойларида ер ютиб кетса ҳам оз. Уларнинг бўйнидан тавқи лаънат ҳеч вақт тушмайдиган эмас. Олий суд жаза қўллаб жиноятлар бўйича уларга олий жазо белгилаши муқаррар. Буни биз ҳам жуда истаймиз.

Мамлакатимизда

Диёримиз гуллари — Европага

Избоскан туманидаги Мансуров номли мевали кўчат етиштирувчи тажриба хўжалигига олмониялик бир гуруҳ гул ихлосмандлари ташриф буюриб, гул саралайдиган бўлишди. Айни пайтда улар хонадонларда ҳам бўлиб, ўзлари ёқтирган гул кўчатларидан Европага олиб кетмоқдалар.

Куни кеча немислар юртидан кўнгилларга ёруғлик солувчи яна бир хушхабар келди. Улар ўзбек тупроғида униб-ўсган атиргуллардан хушбўй атир тайёрлашни йўлга қўйишибди.

Ўзинг тайёрлаганга не етсин

“Чирчиқкимёмаш” ҳиссадорлик жамияти қошида қўшма корхона ўз фаолиятини бошлади. Компрессорларни таъмирлаш, уларга бутловчи эҳтиёт қисмлар тайёрловчи “Америка-Ўзбекистон” ҳамкорлигидаги ушбу корхона ишга тушгач, мазкур маҳсулотларни хориждан келтиришга эҳтиёж қолмади.

Ишчи ўринларининг кўпайиши нафақат корхона иқтисодиётининг юксалиши, балки бир неча оилаларнинг моддий манфаатдорлиги ҳам ошди деганидир.

Шанхай лол қолди

Теннисчи қизимиз Ирода Тўлаганова Шанхайда ўтган мукофот жамғармаси 170 минг АҚШ долларига тенг бўлган Heinken open турнирида барча рақибларини мағлуб этиб, финалгача етиб келди. Ўзбекистон вакилининг бундай зафарли юришидан Шанхай кортларига тўпланган минглаб мухлис ва мутахассислар лол қолдилар.

И. Тўлаганова бу ерда бош совринни эгаси бўлиши ҳам мумкин эди. Бироқ, АҚШлик Нейган Шогнесси билан бўлган финал жангида унга салгина омад кулиб боқмади ва 6/7(2), 5/7 ҳисобида имконияттни бой берди.

«Халқ сўзи» мухбирлари хабарлари асосида тайёрланди.

Сешанба хабарлари

Янгиликлар, воқеалар, фактлар

Пойтахтда

40 йилга мўлжалланган кредит

Ўтган ҳафта сўнггида Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий алоқалар вазири Элёр Ғаниев билан Японияning Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси жаноб Кёко Накаяма ўртасида учрашув бўлиб ўтди.

Ушбу вазирлик матбуот котиби Азиз Обидовнинг бизга хабар қилишича, элчи жаноблари Япония ҳукуматининг Ўзбекистонда барпо этилаётган коллежлар қурилиши лойиҳаси учун имтиёзли кредит ажратиш тўғрисидаги қарорини расман маълум қилган.

Бу кредитнинг умумий миқдори 6 миллиард 347 миллион иен иборат бўлиб, у 40 йил муддатга мўлжалланган. 10 йил давомида кредит имтиёзли фоиз асосида қайтарилади.

Б. ОСТОНАҚУЛОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Курраи заминда

Сафар якунланди

АҚШ Давлат котиби Мадлен Олбрайтнинг Шимолий Кореяга расмий сафари якунланди. У мамлакат президенти билан ҳам музокаралар ўтказди. Шуни таъкидлаш жоизки, ушбу учрашув корейс уруши дан кейин илк бор юқори даражадаги икки томонлама мулоқот бўлди. Кузатувчиларнинг эътироф этишича, АҚШ президенти Билл Клинтоннинг Шимолий Кореяга бўлажак ташрифи ҳам шу сафар натижаларидан сўнг маълум бўлади.

Котиб истеъфога кетди

Германиядаги Христиан-демократлар иттифоқи бош котиби Р. Пулинс тўсатдан истеъфога чиқиши ҳақида маълум қилди. Р. Пулинс ушбу лавозимда бор-йўғи олти ойгина ишлаган эди. У ўзининг бундай тасодифий истеъфосини эгаллаб турган лавозими маъқул келмаганлиги билан изоҳлаганлиги сўнг иттифоқ етакчиси Ангела Меркин ҳоним унинг ҳохишини бажо келтиришдан бошқа чора топмаган.

Бош вазир ташвишда

Исроил Бош вазири Эҳуд Барак Яқин Шарқдаги вазият кескинлашаётганлигидан ташвишда эканлигини билдириб, кеча фавқулодда ҳукумат бошқаруви билан бу борада музокара олиб борди. Шу ҳафта бошида эса Бош вазирнинг мамлакатдаги «Ликуд» партияси етакчиси Ариэль Шарон билан ўтказган музокаралари натижасиз тугади. Кеча Хеврон шаҳрида бўлиб ўтган қаттиқ отишмалардан сўнг Ғазо секторидаги халқаро аэропорт ёпиб қўйилди.

Канцлер эътирофи

Словакия Республикаси Европа Иттифоқи (ЕИ) таркибига кириши мумкин бўлган давлатлар орасида энг биринчиси. Германия канцлери Герхард Шрёдер Братиславада ушбу мамлакат Бош вазири билан ўтказган музокарадида шуни маълум қилди. Канцлернинг таъкидлашича, Словакияда бошланган демократик ислоҳотлар шундай шиддат билан давом эса, 2003 йилга келиб мамлакат ЕИ аъзолигини кўзга киритиши эҳтимолдан холи эмас.

«Интернет» хабарлари асосида тайёрланди.

Азиз муштарий! Сизга хуш кайфият тилаган ҳолда газетамиз учун обуна давом этаётганлигини маълум қиламиз.

ЯНГИ НОМДАГИ ЭСКИ ТУЗОҚ

(Давоми. Боши 1-бетда).

сурилган эди. Болтиқбўйи республикалари каби айрим жумҳуриятлар бу ғоя Алихўжани Хўжаали қилиб аташдан ўзга нарса эмаслигини очиқ-ойдин айтишган. Шундан сўнг ҳар ким ўз давлатини қуришга киришиб кетган эди.

Мустақилликка астойдил кўнгил қўйган халқлар уни асраб қолишнинг уддасидан чиқолдилар. Бу ўринда энг муҳим ролни, ҳеч шубҳасиз, уларнинг йўлбошчилари бажардилар. Бир қатор иродасиз биродарларимиз эса кўп фурсат ўтмасдан яна федерация тузоғига тушиб турибдилар.

Халқларнинг ўзаро борди-келдиси тарихда табиий ҳолдир. **Уларнинг ўзаро муносабатларида тенгликнинг бўлиши эса биринчи шартдир.** Бироқ тенглик мувозанати бузилиб, бўйинтуруқ хавфи пайдо бўлса-чи? Евроосиё — худди шунинг ўзгинасидир. Бу бўйинтуруқ мафкура соҳасида ҳам ўқтин-ўқтин ўзини эслатиб туради. Москвада бир гуруҳ адиблар ўзларича гўё собиқ совет республикалари ёзувчилари манфаатини кўзлаб халқаро ассоциация тузганлар. Улар ўз рўйхатларига собиқ иттифоқдош республикаларнинг баъзи ёзувчиларини гўёки ўша мамлакат ёзувчилар уюшмасининг расмий вакили сифатида тиркаб қўйишган. Жумладан, улар сафида Ўзбекистон ҳам бор. Шубҳасиз, бу лўттибозлик бизнинг розилигимизсиз юз берган. Улар ҳар-ҳар замонда биздан ҳисобот ҳам сўраб қўяди. Ажабо, сен халқаро ассоциация экансан, шундай ҳуқуқни кимдир сенга берган экан, у ҳолда, масалан, нега Хитой ёхуд Вьетнам ёзувчиларидан ҳисобот сўрамайсан? Бу ғоят кулгили манзарадир. Уч-тўрт доллар илинжида Масковга серқатнов бўлиб қолган айрим қаламкашларимизга ачиниш билан қарайман.

Биз қардош мамлакатлар, жумладан, Россия ёзувчиларининг ҳам эътироф этилган қонуний ижодий уюшмалари билан борди-келди қилишга тайёрмиз. Лекин кўчада учраган соқоли бор ҳар қандай кимса мен сенинг отангман, деб турса, алам қилмайдими?

Кўриниб турибдики, уларнинг мафкурадаги ушбу хатти-ҳаракатлари ҳам айнан империяни қўмсашнинг ўзидир. Умуман, биз осон йўлдан бораётган эмасмиз. Мен шу каби тазйиқлардан, алдовлардан мамлакатимизни омон-эсон олиб ўтаётган Президентимиз Ислом Каримовга такрор-такрор раҳмат айтгим келади.

— **Биз яқинда она тилимизга давлат тили мақоми берилганининг ўн бир йиллигини нишонладик. Биз сўз юритаётган янги Ҳамжамиятнинг Шартномасида ҳам тил хусусида алоҳида тўхталиб ўтилган. Яъни Ҳамжамиятта аъзо бўлиб кирган мамлакатлар ўртасидаги иш тили — бу, рус тили экан. Ўз-ўзидан аёнки, Ҳамжамият аъзолари ўртасидаги иш тили дегани — бу давлат тили деганининг айнан ўзи. Шундай бўла туриб, янги Ҳамжамиятта аъзо бўлиб кирган мамлакатларнинг давлат тиллари ҳам уларнинг ҳудудида иш тили бўла олади, деб эътироф этилмагани собиқ иттифоқнинг миллий тилларга нисбатан узоқ давом этиб келган ғайри муносабатининг яна бир кўриниши эмасми?**

— Мен бунга сира ажабланмайман. Уйини берган тилини ҳам беради.

— **Абдулла ака, суҳбатимиз якунида мана шу Ҳамжамиятнинг қонуний ҳужжатларига доир яна бир савол ҳам келиб чиқяпти. Унда томонлар, яъни давлатлар зарур бўлган ҳолларда ўзларининг миллий қонунчилигини Евроосиё иқтисодий ҳамжамиятини таъсис этиш тўғрисидаги Шартнома низомларига мувофиқлаштиради, деб белгиланган. Яъни бундан худди собиқ шўролар даврида бўлганидек, умумий қабул қилинадиган қонуний ҳужжатлар бирламчи, миллий республикаларники эса иккиламчи, деган маъно-мазмун келиб чиқмайдими?**

— Жавобим қисқа. Бу — рўзғор энди тамоман қўлдан кетди дегани.

Бундай сиёсий найрангбозликлардан келиб чиқадиган хулоса, энг муҳими, биз чиқариб олишимиз зарур бўлган сабоқ шуки, Ватанимиз мустақиллигини кўз қорачиғидек асрашимиз керак. Халқимиз ҳамжиҳатлигини янада мустаҳкамлаб, одамларимиз ҳушёрлигини оширишимиз зарур. Аллоҳ ато этган она юртимиз фаровонлиги учун ҳар биримиз жонкуяр бўлмоғимиз ҳам фарз, ҳам қарздир.

Мен ҳаётда гоҳо юз бериб турган қарама-каршиликларни қаламга олиб, ҳангомага ўхшаш бир шеър ҳам ёзганман. Мана, шу шеър.

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон халқ шоири

СИРЛИ ОЛАМ

Ёзувчи ва муҳаррир укам Ҳожиакбар Шайховга

Ҳожиакбар, сен ажойиб адибсан, кўркам,
Мафтун этдинг бизни нурли қаламинг билан.
Бироқ нега қўрқитасан, муҳаррир укам,
“Қалб кўзи”ю, мудҳиш “Сирли олам”инг билан.

Ҳар саҳифа орасидан девлар қутуриб,
Инсу-жинслар ғуж-ғуж чиқиб келаверади.
Хотин эмас, алвастилар уйни супуриб,
Набиралар “ликопча”дек елаверади.

Дарпардалар силкинади сирли равишда
Газ ўчоқдан чўзилади аждаҳо тили.
Келининг ҳам одам эмас, ёвуз фаришта,
Салом берган “қор одам”нинг жун босган қўли.

Жиринглайди ярим тунда телефон ногоҳ —
У нариги дунёлардан хабар бўлса-я!
Симёғочда қунишган у қуш эмас, арвоҳ,
Балки ўзга сайёрадан анов ҳамсоя?!

Улар бизни таъқиб этар сира тинмасдан,
Бекорчидай, бошқа қилар ишлари йўқдай.
Биз ҳам учиб юргандаймиз ерга қўнмасдан,
Латиф олам емишидан қорнимиз тўқдай.

Ҳожиакбар, айтганларим келмасин малол,
Ўшаларинг балки дўстдир, ёинки рақиб.
Нима дейсан бу гапимга, балки, эҳтимол,
Улар эмас, биз уларни этармиз таъқиб?!

Балки улар қочиб юрар биздан ҳар лаҳза,
Ер юзига ҳаркалай биз кўпроқ бурчлимиз.

Бизлар моддий дунё ахир, бизлар бор нарса,
Билиб қўйгин, биз улардан анча кучлимиз.

Мана битта танишим бор, шунчалар маккор,
Минг ажинанг қилолмайди унинг ишини.
Суҳбатдоши сал анқайса бермай ҳеч озор,
Қоқиб олар оғзидаги бор-йўқ тишини.

Бошқаси-чи қитиқламас шайтон сингари,
Лекин гапга бирам чечан, кулдираверар,
Қўйиб берсанг оқизади сувни тескари,
Фойдасига бўлмаганни бўлдираверар.

Яна бирин билиб бўлмас ёшми ё кекса,
Билиб бўлмас, сиғингани раҳмонми, шайтон.
Битта кўзи нимадандир дув-дув ёш тўкса,
Бошқа кўзи нимадандир чарақлар шодон.

Тағин бири қўлларингни ўпишга тайёр,
Номинг сотиб битказади ҳар қандай ишни.
Лойдан ўтгач, унутади барчасин, айёр,
Ҳатто талаб қила бошлар пойин артишни.

Булар таъма қулларидир, лўттибоз ва суқ,
Хаёлида на Аллоҳ бор, на юртнинг ғами.
Бундайларда наинки кўз, қалбнинг ўзи йўқ,
Лекин сирга тўлиб кетган буткул олами.

Ҳожиакбар, жинларингни эплаб, аслида
Муросага келтириш ҳам мумкиндир ҳатто,
Лекин шундоқ ёнгинангда инсон шаклида,
Яшаб юрган иблислардан асрасин Худо!

Музей мозийдан сўзлайди

Музейлар халқлар, миллату элатлар тарихини авлоддан-авлодга элтувчи кўприк, маънавият ва маърифат ўчоғидир. Қувада Аҳмад ал-Фарғоний ҳазратлари музейининг ташкил этилиши ҳам фарғоналикларни қувонтиргани бежиз эмас. «Қуваматлуботсавдо» акциядорлик бирлашмаси қурувчилари томонидан бунёд этилган ушбу бинодан нафақат Аҳмад ал-Фарғоний ҳаёти ва фаолияти, балки Қуванинг машҳур кишилари, халқимизнинг кеча ва бугуни ҳам акс эттирилади.

— Ҳазратнинг номлари билан аталувчи тепаликдан VII-VIII асрга оид археологик қазилмалар топилган, — дейди музей ташаббускори, Олий Мажлис депутати Миродил Ҳайдаров. — Ана шундай ноёб топилмаларни келажак авлодга етказиш бизнинг бурчимиздир.

СУРАТЛАРДА: «Қуваматлуботсавдо» акциядорлик бирлашмаси бошқаруви раиси, Олий Мажлис депутати М. Ҳайдаров қурувчилар Тоҳир Давидов, Илҳом Ёқубов, Мақсуд Саидаҳмедовлар билан; музейнинг умумий кўриниши.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

Иқтидорли ёшларга эътибор

Ҳосил КАРИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Иқтисодий ислоҳотларнинг муваффақиятли амалга оширилиши кўп жиҳатдан билимли, илғор фикрловчи ёш кадрларни раҳбарлик лавозимларига жалб қилиш, кадрларни танлаш механизмини такомиллаштиришга боғлиқ. Бу вазифаларни бажариш юзасидан Ўзбекистон Республикаси Марказий банкида ҳам муайян тадбирлар амалга оширилмоқда.

Мамлакатимизнинг барча, айниқса, узоқ ҳудудларидаги қобилиятли ва истиқболли ёшларни банк тизимига жалб этиш мақсадида яқинда Марказий банкда «Иқтисодиётни эркинлаштириш ва банк тизимида ислоҳотларни чуқурлаштириш» мавзусида илмий-амалий семинарнинг иккинчи босқичи бўлиб ўтди.

Семинарда биринчи босқичнинг якунлари кўриб чиқилди, тақдим этилган рефератлар муҳокама қилинди.

• Тақдимот

Сувнинг ҳар томчиси азиз

Орол ўрнида вужудга келган 33,4 минг квадрат километрлик янги Оролқум саҳроси келтириб чиқараётган экологик, тиббий, ижтимоий, иқтисодий асоратлар тобора кучаймоқда.

Дилбар ТУРҒУНОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Она сўзини икки нарсага нисбат бериб айтиш мумкин. Улар Она Ватан, Она табиат. Ватан ва табиатнинг инсонга меҳру мурувватИ Она меҳридай беғаразлиги чин. Бироқ инсоният табиатга фарзандлик қилаяптими?

Миллатимиз менталитети исломий тамойиллар асосида шаклланган. Исломда эса тозаликка, покизаликка катта эътибор қаратилган. Жумладан, сувни ифлослаш уни исроф қилиш исломда гуноҳи азим саналади. Шу боис ҳам азал-азалдан ота-боболаримиз ариқ ва анҳорлардаги оқар сувни истеъмол қилишган. Чунки ўзанлардан ичишга яроқли топ-тоза сувлар оқарди.

Афсуски, мустамлакачилик даврида халқимиз миллат сифатида йўққа чиқарилди. Миллий анъаналар унутилди. Бунинг баробарида сув манбаларидан фойдаланишда мисли кўрилмаган исрофгарчиликларга йўл қўйилди. Катта-катта фабрика ва заводларнинг заҳарли чиқиндилари дарёларга оқизилди. Кўпроқ пахта ундириш мақсадида қўриқ ерларнинг ўзлаштирилиши, ҳар гектар ерга тонналаб кимёвий ўғитлар солиниши оқибатида экологик мувозанат бузилди.

Кўз ўнгимизда Орол денгизининг йўқолиб бориши инсоният йўл қўяётган хатога табиатнинг огоҳлантириши бўлса, ажаб эмас.

Мамлакатимиз Президенти БМТ Бош Ассамблеясининг Нью-Йоркда бўлиб ўтган «Мингйиллик саммити»да БМТнинг атроф-муҳит дастури асосида Орол ва Оролбўйи бўйича Кенгаш тузиш таклифи билан чиқди. Бу мазкур жараёнга жаҳон жамоатчилигини жалб этиш борасида катта хайрли иш бўлди.

Минтақа мамлакатлари раҳбарлари томонидан 1998 йилда тасдиқланган GRF агентлиги ҳамда Ўзбекистон Миллий ишчи гуруҳи (МИГ) бу муаммони бартараф этиш борасида кенг кўламдаги ишларни амалга ошираяпти. Шунингдек, соҳа бўйича тадқиқот ва лойиҳалар консультация ва ўқитиш ишлари билан шуғулланувчи Франциянинг ВДРА консалтинг компанияси ҳам МИГ билан ҳамкорликда фаолият юритаяпти. Ана шу ҳамкорлик натижасида «Сув ресурсларидан ва атроф-муҳитдан оқилона фойдаланиш бўйича Ўзбекистон аҳолиси ўртасида жамоатчилик фикрини шакллантириш стратегияси» ишлаб чиқилди.

Куни кеча Миллий матбуот марказида ана шу дастур-китобнинг тақдимоти бўлиб ўтди.

— Ушбу китобнинг аҳамияти катта, — деди Миллий ишчи гуруҳи раҳбари Бахтиёр Назаров. — Чунки ҳозирда Оролни қутқариш каби мавжуд сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш масаласи ҳам ниҳоятда муҳимдир.

Дарҳақиқат, мамлакатда сув танқислиги сезилмоқда. Минтақада аҳоли тез суръатларда ортиб бораяпти. Мутахассисларнинг фикрича 2020 йилга бориб аҳоли сони 100 миллионга етади, сув ресурслари эса ҳозирги даражада қолаверади.

Стратегияда, аввало, қишлоқ хўжалигида сувдан фойдаланишни тартибга солиш кўзда тутилган. Чунки суғориладиган деҳқончилик учун сарфланаётган сувнинг 50 фоизидан самарасиз фойдаланилмоқда.

Бугунги кунда сувнинг ҳажмидан ташқари яна унинг таркиби ҳам мутахассисларни ташвишга солаётир.

— Маълумки, сув айланма ҳаракат қилади, — деди анжуманда иштирок этган Ўзбекистон мусулмонлари диний идораси раҳбари ўринбосари Абдураззоқ қори Юнусов. — Агар баъзилар ўзлари ифлослаётган сувни яна ўзлари истеъмол қилишларини англаганларида эди, бу номақбул ишга асло қўл урмаган бўлар эдилар. Қолаверса, сув азиз неъмат. Сув бор жойда тириклик бор, ҳаёт бор.

Матбуот анжуманида Франциянинг ВДРА компанияси маслаҳатчиси жаноб Р. Фергусон сўз олиб, ушбу ҳамкорликдан мамнун эканлигини билдирди.

Журналистлар ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олдилар.

• Мавсум талаби қатъий

Қиш ўчоғи тор...

Кейинги йилларда пойтахтимиз кўркам ва замонавий қиёфа касб этаётганлиги ҳаммага маълум. Мустақиллик даврида қад кўтарган маҳобатли иншоотлар, бир-биридан бежирим турар-жой биноларини айтмайсизми? Албатта, қурилиш-ободончилик соҳасидаги ишларнинг кўлами ҳақида кўп ва хўп гапириш мумкин. Биз шу ўринда эътиборингизни бошқа нарсага жалб қилмоқчимиз. Қиш эшик қоқмоқда. Кунлар салқин бўлиб қолди. Ҳадемай қорли-қировли кунлар бошланади. Шаҳар хўжалиги мавсумга тайёрми? Аҳоли хонадонларида нима гап? Газ, канализация, сув ўтказиш тармоқларини созлаш ва таъмирлаш юзасидан қандай тадбирлар амалга оширилмоқда?

«Халқ сўзи» мухбири пойтахтимизнинг Чилонзор туманида бўлиб, юқоридаги масалаларнинг ҳолати билан қизиқди.

Носир ТОШЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Қиш ғамини ёзда е, деган ҳикмат бор халқимизда. Акс ҳолда «аттанг» деб, бармоқ тишлаб қолиш ҳеч гап эмас. Бозор иқтисодиёти коммунал хизмат соҳасида ҳам туб ислоҳотларни тақозо этмоқда. Бу борада дастлабки қадамлар ташланди: давлат тасарруфида бўлган уй-жойлар тўлиқ хусусийлаштирилди. Соддароқ айтганда, хонадон соҳиблари ўз-ўзидан мулкдорларга айландилар. Ҳозирги кунда аҳолининг ҳаётий эҳтиёжларини тўлароқ қондириш, коммунал хизматлар сифати ва турларини бойитиш учун муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Чилонзор — шаҳримиздаги энг гавжум туманлардан бири. Бу ерда 1223 та кўп қаватли уйлар мавжуд, шундан 1080 таси марказлаштирилган ҳолда иситилади. Вазирлар Маҳкамасининг коммунал соҳада ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ҳақидаги қарори (1998 йил 3 ноябр) асосида уй-жой эгаларининг ҳақ-ҳуқуқлари кенгайтирилмоқда. Мана, битта мисол. Илгари мавжуд яшаш жойлари — кўп қаватли хонадонлар тўлиқ ижара корхоналари тасарруфида эди. Эндиликда бу борада ҳам соғлом рақобат муҳити вужудга кела бошлади. Чунончи, ҳозир туман аҳолисига 11 та ижара корхонаси билан бирга 23 та уй-жой мулкдорлари ширкати хизмат кўрсатмоқда. Улар талай хусусиятлари билан бир-биридан фарқ қилади. Мўлжал шундайки, яқин келажакда коммунал корхоналари тўла ислоҳ қилиниб, уй-жой мулкдорлари ширкатларига айлантирилади. Янги тузилманинг афзаллиги нимада?

— Ҳуқуқий жиҳатдан эркин ва ихтиёрийлигида, — дейди «Чилонзор-Альфа-3» ширкатлар уюшмаси раҳбари Зоир Отаметов. — Демоқчиманки, ташкилотимизга ҳар ким ихтиёрий равишда аъзо бўлиб кириши мумкин. Бунинг учун бадал олинмайди. Мулкдорларнинг ҳақ-ҳуқуқлари тўла кафолатланган. Шу йил 1 январдан иш бошлаган бўлсак, тўққиз ой мобайнида аъзоларимиз сони 1569 кишига етди. Туман ҳудудидаги 15 та уй, 735 та хонадонга хизмат кўрсатамиз. Банкда ўз ҳисоб рақамимиз бор. Коммунал тушумларнинг 20 фоизидан ички эҳтиёжлар учун фойдаланишимиз мумкин. Ҳозиргача нима ишлар қилинди, деб сўраяпсизми? Марҳамат, айтишим мумкин: 13 та уйнинг кириш майдончалари, шунингдек, 11,12,13,14,15,16-хонадонларнинг канализация тармоқлари тўлиқ таъмирланди. Ички йўлакларга асфальт ётқизилиб, кўча-куйдаги чироқлар алмаштирилди. Ҳозирги кунда ширкат тасарруфидаги 4,8,9-хонадонлар томида жорий таъмирлаш ишлари олиб борилмоқда. Тўғри, уй-жой мулкдорлари ширкати биз учун янгилик. Аслида жаҳондаги ривожланган мамлакатларда бундай ишлар кўпдан буён йўлга қўйилган. Уларнинг тажрибасини ўргансак ва ўзимизда жорий этсак, айни муддао бўларди, деб ўйлайман.

Шу ўринда бир ҳақиқатни яна бир карра таъкидлашни истардик: соғлом рақобат тараққиётга йўл очади. Қани, айтинг, бугун коммунал соҳада вужудга келган муаммоларни қандай ҳал этиш мумкин? Қачонгача давлат ёрдамига кўз тикамиз? Йўқ, эндиликда боқимандалик кайфияти билан узоққа бориб бўлмайди. Ҳар ким ўз аравасини ўзи тортиши керак. Шунинг учун мамлакатимизда хусусий мулкчиликка кенг йўл очилиб,одамларга ўз иқтидори ва лаёқатини намоён этиши учун барча имкониятлар яратилмоқда.

Чилонзорда аҳвол қандай? Маълумотларга қараганда, туман ҳудудида жами 218,5 минг киши (шундан 168 минги «дом»ларда) истиқомат қилади. Кўп қаватли уйларнинг аксарияти 60 ва70-йилларда қурилгани боис, эскирган ёки таъмирталаб бўлиб қолган. Туман ҳокими ўринбосари, уй-жойлардан фойдаланиш коммунал хўжалик бошқармаси бошлиғи А. Қосимовнинг таъкидлашича, жорий йилда 37 та уй ички маблағлар, 7 та уй давлат сармояси ҳисобидан таъмирланиши керак. Афсуски, иш секин силжияпти. Ҳозиргача белгиланган 7 та уй давлат маблағига тўлиқ таъмирланиб, иситиш тармоқлари қайта созланган. Коммунал бошқармаси тасарруфидаги иншоотлар ҳақида бундай, деб бўлмайди. Тўғрироғи, жорий йилнинг тўққиз ойи мобайнида режага киритилган 37 та уйдан атиги 8 таси таъмирланган, холос. 5 та турар жойда иш давом эттирилаяпти.

— Биз ҳам қараб турганимиз йўқ, — дейди А. Қосимов. — Қўлдан келганича ҳаракат қилаяпмиз, қўшимча манбаларни излаяпмиз. Очиғини айтганда, туман ҳудудидаги кўп қаватли 640 та уй тўқсонинчи йилларгача қурилган, ҳозирги кунда аксарияти капитал таъмирлашга муҳтож. Шу жумладан, бештаси мутлақо яроқсиз аҳволда. Иссиқлик тармоқлари ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин. Уларни алмаштириш учун маблағ етишмайди. Турли ўлчамдаги қувурлар кам, янгиси эса қиммат.

— Ҳозирги кунда дебиторлик қарзлари билан ҳисоб-китоб қилиш баъзи жойларда жиддий муаммо бўлиб турибди. Сизларда аҳвол қандай?

— Очиғи, мақтанадиган даражада эмас. Коммунал хизматлар ҳисобидан туман бюджетига ҳар ой 72 миллион сўм маблағ туширишимиз керак. Сентябр ойида бу борадаги кўрсаткични 90 фоизга бажардик. Ҳозирги кунда фуқароларнинг турли тўловлар бўйича қарзи 177 миллион сўмни ташкил этади. Биз жойларда тушунтириш ишларини кучайтираяпмиз, аҳолининг кам таъминланган табақалари учун моддий енгилликлар яратаяпмиз. Ҳаммаси изга тушиши керак.

Хўш, қачон? Бошлиқ бу саволга жавобан елка қисади. Албатта, елка қисиш осон. Жон койитиб ишлаш эса ҳаммагаям хуш келавермайди. Таъкидлаш жоиз, айни кунда коммунал тўловларни соддалаштириш учун 43 та уйга махсус ҳисоблагичлар ўрнатилган. Ишлаб топилган маблағнинг қирқ фоизи аҳолининг маданий-маиший эҳтиёжларини қондиришга йўналтирилмоқда. Лекин бу тармоқ фаолиятидаги камчиликларни хаспўшлаш учун асос бўлолмайди. Акс ҳолда жорий йилнинг ўтган даври мобайнида 191 та ариза ва шикоят тушмаган бўлур эди. Маълум бўлишича, маиший мавзудаги ушбу арзномаларнинг 89 таси турли даражада қаноатлантирилган, 77 таси назоратда, 5 та шикоятнинг тақдири ҳозирча номаълум.

Биз 18 октябр — текшириш кунида хонадон эгаларининг баъзилари билан суҳбатлашдик. Кўтарилган масалага уларнинг муносабати турлича. Мана, 19-уй, 14-хонадонда яшовчи Сайёра Ориповананинг сўзларини тингланг:

— 1986 йилдан бери шу уйда яшайман. ЖЭК ходимларига эътирозим йўқ. Зарур пайтда ёрдам беришади. Ҳозирча ҳаммаси яхши.

17-уй, 27-хонадон соҳибаси Раъно Йўлдошева:

— Иккита ёш болам бор. Хоналар совуқ. Негадир иссиқликни улашмаяпти. Электр чироқларининг тез-тез ўчиши оддий ҳолга айланган. Мана, бугун ҳам шу аҳвол. Шам ёқиб ўтирибмиз...

1-уй, 37-хонадонда яшовчи Салима Ирисова:

— Бизнинг «дом»да иссиқ ва совуқ сув масаласи чатоқ. Уй-жой мулкдорлари ширкатига аъзо бўлганимиздан сўнг қувурларни алмаштиришди. Раҳмат. Лекин, барибир, коммунал хизмат даражаси паст. Битта хонамиз умуман исимайди. Пулини жарақлатиб санаб олгандан кейин яхшироқ ишлашсин-да!

Кўринадики, Чилонзорда талай маиший масалалар ҳали ўзининг тўлиқ ечимини топмаган. Аҳолининг ҳақли эътирозлари шундан гувоҳлик беради. Туман раҳбарияти назоратни қўлга олиб, коммунал хизмат сифатини ошириш, хонадонларда зарур шарт-шароит яратиш юзасидан барча чораларни кўради, деб ишонамиз. Токи одамлар ғамхўрликнинг ҳароратли нафасини ҳар дақиқада ҳис этиб туришсин. Қиш имтиҳони аёвсиз. У лоқайдлик ва бепарволикни кечирмайди.

• Ғолиблар ҳақида сўз

Қозон ҳам мой, чўмич ҳам

Ўзбекистондаги энг йирик пахтачилик хўжалиги — Боёвут туманининг «1-Боёвут» ширкатлар уюшмаси деҳқонлари маррага етдилар

Алиқул ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

— Деҳқон пахта экадими, ғалла экадими, унинг бош мақсади мўл, арзон ва сифатли ҳосил етиштиришга қаратилиши керак. Бунинг учун у юксак малакага, техника ҳамда сифатли уруғликка эга бўлмоғи шарт, — дейди хўжаликнинг «Ўзбекистон 40 йиллиги» ширкати раиси Раҳмонқул Холбоев.

Маъқул гап, омади фикр! Раҳмонқул Холбоев раҳбарлик қилаётган ширкат деҳқонлари 20 иш кунида 1200 тонна пахта териб, улоқни маррага дангал ташладилар. Ҳосилдорлик 30 центнердан ошиб кетди.

Улар пахтанинг ҳосилдор, эртапишар, машина теримига мос «Ан-Боёвут-2» навини экишади. Ана шу нав туфайли уларнинг пичоқлари ҳар йили мой устида. Бугунги кунда республикамизнинг юз минглаб гектар майдонларига экилаётган бу чигит нави айнан шу хўжаликда, айнан мана шу ширкат далаларида яратилган.

Бобо Умрзоқов номли ширкат деҳқонлари эса бугунги кунда 40 центнерлик хирмон учун курашмоқда. Улар илк довонни шитоб билан забт этганларига ўн кундан ошиб кетди. 80 гектар ердаги пахтага ҳали қўл теккизилмаган. Уюшмадаги 9 та ширкатдан 8 таси аллақачон зафар хабарномасига имзо чекишган.

3218 гектар майдондан 9100 тонналик хирмон кўтариб, вилоятда биринчилардан бўлиб режани дўндирган уюшмада бўлдик. Унинг раиси Ғофуржон Алиев шундай дейди:

— Ҳосилдорликни 35 центнерга, ялпи хирмонни эса 12 минг тоннага етказмоқчимиз. Ана шунда режадан ташқари салкам 3 минг тонна кўп ҳосил етиштирган бўламиз. Соф даромад икки юз эллик миллион сўмга етади.

Раисдан ютуқлар сирини сўраганимизда, камтарлик қилди. Буни билиб, сезиб турардик. Ишнинг этагига маҳкам ёпишган одам гапга ўзи сал йўқроқ бўлади.

Уч минг тонна! Қаранг, бу рақам оғизнинг бир четидан осонгина чиқиб кетади. Ана шу довонни забт этиш учун неча-неча беҳаловат кунлар ва тунлар керак. Вилоятдаги айрим хўжаликлар 3 минг тонналик умумий хирмоннинг ҳали ярмини тиклолмай, баҳонага зўр бераётган бир паллада бу оғир мажбуриятни зиммага олишнинг ўзи жасоратдир.

Йўлдош Аллақулов, Ҳасан Ҳакимов, Меҳром Шербоев, Баҳодир Бегимқулов сингари механизаторлар мавсумда бункердан 100-150 тоннадан пахта тўкиб, ғалабанинг тамал тошини қўйдилар. Муяссар Ортиқбоева, Баҳри Эркабоева, Гулхан Жуманазарова, Зулфия Мақсудова, Ўрозгул Бўрибоева каби чеварларнинг ҳар бири бугунгача 8-10 тоннагача хирмон уйдики, бу ҳар қанча таҳсинга лойиқ!

Энди бир қараганда, мавзуга унча алоқадор бўлмаган бир далилни келтирмоқчимиз. Ёзда хўжалик раҳбарлари аъзоларга салкам бир ярим тонна буғдой тарқатди. Фермер ва оилавий пудратчиларнинг олган буғдойлари ўз йўлига. Ўқитувчилар, шифокорлар, уруш ва меҳнат фахрийлари, кам таъминланган оилалар ва ногиронлар ҳам рўйхатга тиркалганлиги яхши иш бўлди.

Сариқ рўмолини ҳилпиратиб куз келганда, ана шу кишиларнинг барчаси белларига этак боғлаб, далага отландилар. Бу эса катта ғалабанинг ўзига хос муваффақиятини таъминлади.

Яна бир гап. Маррадан ўзган ширкат ҳосилотлари бузоқли сигирга эга бўлиб, бир хурсанд бўлсалар, ширкат раислари эса бошдан-оёқ сарпо кийиб, яна бир ғururга тўлдилар. Механизатор, сувчи ва теримчилар ҳам ўзига хос рағбатдан бенасиб қолмадилар.

Айрим хўжалик раҳбарлари ғалладан бўшаган майдонлардан ер сўраганларга қовоқ уйиб қарашади. «1-Боёвут» ширкат хўжалигида эса бундай одамлар фақат раҳмат эшитади. Қарабсизки, ғаллакору пахтакорларнинг омбори картошка, сабзи, пиёз ва қовун-тарвузга тўлади.

Миллионерлик ҳақида ёзиш, гапириш осон. Миллионер бўлиш учун эса дўппини олиб қўйиб, ўйламоқ керак. Ўйлаган раҳбар, тадбиркор раҳбар асло кам бўлмайди. Ана шунда деҳқончиликнинг барча туридан жарақ-жарақ пул топиш, кишиларнинг кўнглини гул каби очиб юбориш мумкин.

Кўнгли гул каби очилган деҳқон эса ҳамиша ўзининг ҳам, давлатнинг ҳам хазинасини бой қилишга интилади.

Б. ТЎРАЕВ (ЎзА) олган сурат.

Ватаннинг беназир куйчиси

Ҳозирги кун ўзбек адабиётининг таниқли намояндаларидан бири, Ўзбекистон халқ шоири Жуманиёз Жабборов 70 ёшга тўлди. Мана 50 йилки, заҳматкаш ижодкор ўзининг бетакрор, дилбар шеърияти, саҳналаримиздан тушмай келаётган мусиқали ва драматик асарлари, жаҳон адабиётидан қилган сон-саноқсиз бадиий таржималари билан адабиётимиз ривожига самарали ҳисса қўшиб келмоқда.

Халқимиз Жуманиёз Жабборовни, энг аввало, ҳассос қалбли, ўтли-туйғули шоир сифатида кенг танийди ва севади. Унинг бетакрор шеърияти, достонлари йигирмадан кўпроқ китобларда жамланган. Асарлари бошқа кўпгина тилларга ҳам таржима қилинган.

Жуманиёз Жабборов бетакрор истеъдодли, ўзига хос нафис сўзли шоир, деяпмиз. Бу нимада кўринади? Аввало шундаки, шоир бир умрга гўзаллик куйчиси бўлиб келаяпти. Борлиқ ва инсондаги гўзаллик, табиатдаги гўзаллик, ёрдаги гўзаллик, инсон ҳис-туйғулари ва ўзаро муносабатларидаги гўзаллик, Ватан гўзаллиги унинг учун тинимсиз ҳайрат ва илҳом манбаидир.

Дарвоқе, Ватан! Шоир учун Ватан битта: бу — Ўзбекистон! Жуманиёз Жабборовнинг қалби ва шеърий сўзи, мана ярим асрки, Ўзбекистонга парвона. Унинг еру осмонига, тоғу тошлари ва адирларига, дашту саҳролари ва жаннати водийларига хос гўзалликка, халқимизнинг бунёдкор меҳнати яратаётган гўзалликка мафтункорлик шоирнинг қанчадан-қанча ёрқин шеърий тимсолларини, оташин, сербўёқ ташбеҳларини дунёга келтирди.

Шу ўринда битта фикрни айтиб ўтиш ўринли бўлади. «Шоир Ватан, гўзалликни куйлади, тараннум этди», деган иборалар аҳли мунаққиднинг табиатига унча ўтирмайди ва бунда жон бор. Баъзи ҳолларда худди шундай таърифлар билан адабиётдаги баландпарвозлик, тавсифийлик, мадҳу сано ниқобланади. Бироқ, бизнингча, чинакам истеъдодли шоирга бундай шубҳаларнинг зинҳор дахли йўқ. Жумладан, Жуманиёз Жабборовга. У — маддоҳ эмас, тавсифчи эмас, балки сўзнинг чинакам маъносидаги куйчидир. Унинг шеърияти Ватанга, гўзалликка қалбдан туғилган иймон калималаридир. Жуманиёз Жабборов шеъриятини кенг феъл, соғлом нигоҳ билан ўқиган ҳар бир китобхон бунга амин бўлади. Қолаверса, ҳаётнинг мураккаб тараққиёти ичида яшаб, айрим кимсалар борлиқни — гўзаллик манбаи эмас, балки бойлик, таъма, фақат даромад чашмаси деб билиб, умргузаронлик қилаётган бир даврда Ватанни, гўзалликни олий қадрият деб билган ва билиб келаётган шоирнинг сўзи ва шеърияти, чиндан ҳам, ноёб эмасми?!

70 ёшида ҳам қалби, руҳиятининг эзгу, тоза амалларини мусаффо сақлаб, энг юксак ғоялар — Ватанга фидойиликни, гўзалликка беадад ошиқликни ардоқлаб келаётган шоиримизга «Халқ сўзи» газетхонлари номидан сиҳат-саломатлик, узоқ умр, янада ёрқин, сермаҳсул ижод бахтини ният қиламиз.

Жуманиёз ЖАББОРОВ,
Ўзбекистон халқ шоири.

Оллоҳ назар солган диёр

Мустақил ўзбек элим,
норғул ёшингдан ўргилай,
Нури истиқлол аро
бахтлик бошингдан ўргилай.

Боғу бўстонлик чиройингдан
жаҳон ошуфтадир,
Олтину гавҳар мисол
ҳар бир тошингдан ўргилай.

Бошинг узра, эй диёр,
Ою Қуёш парвонадир,
Қадду қомат, нурли сиймо,
кўзу қошингдан ўргилай.

Неча асру неча давронларга
юз очдинг бугун,
Кипригингда қалқиган
шодлик ёшингдан ўргилай.

Олам ичра мўътабар,
Оллоҳ назар солган диёр,
Ўзбекистон, Мустақил
иқбол ёшингдан ўргилай.

Мангулик иззат менга

Хизматингда лаҳза бўлмоқ
мангулик иззат менга,
Иззатинг осмонга тутмоқ
энг баланд хизмат менга.

Меҳр ила этдинг табассум,
бул менга олий нишон,
Қаҳр ила нозинг магар ҳам фахру,
ҳам лаззат менга.

Бир қиё боқмас эсанг сўнгсиз
бўлур дардим менинг,
Бир қиё боқсанг — кетиб дардим,
келур сиҳҳат менга.

Бир буюк байрам эрур ҳар кун
кўчангдан ўтмоғим,
Ундаги ҳар зарра тош
дурдонадан қиммат менга.

Таъналар бирлан ёзибсан
минг хатимга бир жавоб,
Во ажаб, билсанг, нечоғлиқ
рутбаю ҳиммат менга.

Эл агар ошиқлигимдан кулса,
ор айлай нечун,
Ушбу иқрор, билсалар, тенгсиз,
улуғ ҳурмат менга.

Илтифотинг соғиниб,
назру ниёз айлар Ниёз,
Сенга, эй тенгсиз санам,
шайдолигим — зийнат менга.

ЭЪЛОН!

2000 йил 24 ноябр

соат 10.00 да

№ 714 "Ургенч-Бухоро",
№ 715 "Самарқанд-Бухоро",
№ 787 "Самарқанд-Ургенч",
№ 790 "Самарқанд-Навоий",
№ 770 "Самарқанд-Гиждувон",
№ 804 "Самарқанд-Қарши",
№ 848 "Самарқанд-Термиз",
№ 850 "Самарқанд-Ғузор",
№ 845 "Самарқанд-Зарафшон",
№ 896 "Самарқанд-Учқудуқ"

шаҳарлараро-вилоятлараро автобус йўналишларида ишлаш ҳуқуқини олиш учун

ОЧИҚ ТЕНДЕР ЎТКАЗИЛАДИ

Очиқ тендерда мулкчилик шаклидан қатъи назар, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида белгиланган тартибда рўйхатга олинган, солиқ органлари ҳисобида турувчи ва шаҳарлараро-вилоятлараро йўловчи ташиш автомобил транспортида ташишни амалга ошириш ҳуқуқи учун лицензияси бўлган хўжалик юритувчи субъектлар иштирок этиши мумкин.

Тендер ташкилотчиси — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 29 июлдаги 368-сонли қарори билан тузилган шаҳарлараро-вилоятлараро ва халқаро йўналишларни жойлаштириш учун очиқ тендерлар ўтказишни ташкил этиш масалалари бўйича **идоралараро комиссия.**

Комиссия манзили: Тошкент ш., Анҳор бўйи кўчаси, 4-уй.

Очиқ тендерда иштирок этишни хоҳловчилар **идоралараро комиссияга** тендер ҳужжатлари пакетини олиш учун 2000 йил 19 ноябр соат 17.00 дан кечикмай буюртма беришлари лозим.

Идоралараро комиссия тендер таклифларини ***2000 йил 23 ноябр соат 17.00 гача*** қабул қилади.

ТЕНДЕР ўтказиш манзили: Тошкент ш., Анҳор бўйи кўчаси, 4-уй, Ўзбекистон автомобил ва дарё транспорти агентлиги мажлислар зали.

Маълумот учун телефонлар: 41-14-86, 41-14-19.

3439

Театр остонасида

ЕТМИШИНЧИ МАВСУМ АРАФАСИДА

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

Юсуфжон Шакаржонов номли Фарғона Давлат мусиқали комедия ва драма театри ўзининг етмишинчи театр мавсумини бошлаш арафасида турибди.

Театрда узоқ йиллардан бери давом этиб келаётган яхши бир анъана бор. Мавсум томошабинлар ҳукмига янги саҳна асарини намойиш этиш билан бошланади. Бу йилги мавсумни Шароф Бошбековнинг «Тиконсиз типратиканлар» асари бошлаб беради.

Айнан ёш авлод тарбияси, турмуш муаммолари, оила фожиаси сингари ҳаётий масалаларни янгича талқинда ёритишга ҳаракат қилинган асарга мурожаат қилингани бежиз эмас. Бу асар «Соғлом авлод йили» муносабати билан ҳам томошабинларга ўзига хос совға бўлади.

Асарни саҳналаштирган режиссёр, Ўзбекистон халқ артисти, Ҳамза мукофоти совриндори Муҳаммадсоли Юсупов замона талабларидан келиб чиқиб, спектаклга огоҳлик руҳини сингдиришга алоҳида эътибор берган. Асосий роллар профессионал артистлар эмас, театр қошидаги студиянинг битирувчилари Акмал Мирзаев, Ҳамид Ҳусанов, Гулнора Қодирова, Баҳром Тўйчиевларга ишониб топширилди. Айтиш мумкинки, ёшлар режиссёрнинг дадиллиги ва ишончини тўла оқладилар.

Шунингдек, театр репертуаридан яна бир неча янги асарлар ҳам жой олган. Ғарб театр оламида машҳур бўлган француз адиби Роберт Томанинг «Тузоқ» драмаси ҳам илк бора ўзбек театри саҳнасига олиб чиқиляпти. Иномжон Турсуновнинг эркин таржимаси асосида қўйилаётган мазкур асар томошабинларга маъқул бўлиши, шубҳасиз. Театрнинг яна бир янги изланишлари қаторига Насрулло Қобулнинг «На малакман, на фаришта» драматик фожиа мавзуидаги асарини ҳам қўшиш мумкин. Бобораҳим Машрабнинг фожиали тақдири ҳақида ҳикоя қилувчи ушбу асарда улуғ шоирнинг ички олами, руҳияти, дунёқарашини очиб беришга алоҳида урғу берилган.

Шунингдек, томошабинлар янги мавсумда ўзларига қадрдон бўлиб қолган «Темир хотин», «Тошкентга саёҳат», «Кампир топайми, отажон!» сингари севимли саҳна асарларини ҳам кўриш бахтига мушарраф бўладилар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

«XXI АСР»

деб аталган қисқа муддатли омонатни таклиф этади

Омонатга пул 2000 йил 16 октябрдан 31 декабргача қабул қилиниб, **йилига 75% фойда тўланади (фоизлар ҳар ойда капиталлаштирилади)**

Омонатни сақлаш муддати 2001 йил 5 январгача

«Сўм карточкаси» омонати (пластик карточка қўлланадиган) сўм карточкаси эгаларига ҳаёт ва саломатликни бепул суғурталаш имкони берилади — **йилига 36% фойда тўланади,** ҳар ойда талаб қилиб олинмаган фоизлар капиталлаштирилиши натижасида фойда **йилига 42,6%ни ташкил этади**

Шунингдек, муддатли омонатларнинг барча турлари бўйича фоиз ставкалари жорий йилнинг охирига қадар оширилишини ҳам маълум қилади:

«Таътил» омонати (талаб қилиб олинмаган ҳисобварақларга доир шартномалар ўз-ўзидан давом эттириладиган, 3 ой муддатли). — **йилига 48 %,** ҳар ойда капиталлаштирилганида **йилига - 60 %**

«Оқсоқол», «Меҳрибон она» (1 йил муддатли) - **йилига 37%**

«Тўёна» (2 йил муддатли) - **йилига 42%**

«Сарпо» (3 йил муддатли) - **йилига 43%**

«Келажак» (камида 5 йил муддатли) - **йилига 36%** (МБнинг қайта молиялаш ставкаси бўйича).

«Янги авлод» (муддати 2001 йил 3 январгача) - **йилига 48%**

«Муддатли» (5 йил муддатли) - **йилига 52%**

NBU

Қўшимча маълумотларни Сиз (998 71) 137-62-83, 137-62-81 рақамли телефонлар орқали ёки «Ўзмиллийбанк»нинг исталган бўлим ва филиалидан олишингиз мумкин.

Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки — пулларингиз даромадлилиги ва сақланишига кафолатдир.

3414

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ҲУЗУРИДАГИ

ТОШКЕНТ ИСЛОМ УНИВЕРСИТЕТИ

аспирантурасига 2000 йил учун

240000 «ШАРҚШУНОСЛИК ФАНЛАРИ»

мутахассислигининг қуйидаги йўналишлари бўйича кундузги ва сиртқи бўлимларга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

240001 — «Диншунослик назарияси»

240002 — «Ислом тарихи ва манбашунослиги»

240003 — «Ислом ҳуқуқшунослиги»

Ҳужжатлар 2000 йил 10 ноябргача қабул қилинади.
Кириш имтиҳонлари 2000 йил 15 ноябрдан бошланади.

КЕРАКЛИ ҲУЖЖАТЛАР:

Олий ўқув юрти ректори номига ариза, шахсий варақа, таржимаи ҳол, тавсифнома, мутахассислик бўйича реферат, рефератга бўлгуси илмий раҳбар томонидан ёзилган тақриз, диплом ва баҳолардан нусха, меҳнат дафтарчасининг нусхаси, тиббий маълумотнома (Ф—086), турар жойдан маълумотнома, расм (3х4,4 дона), конверт, тезиккич.

Мурожаат учун манзил: Тошкент шаҳри, А. Қодирий кўчаси, 11-уй, 3-қават, 321-хона. Телефон: 41-19-14.

3421

Реклама ва эълонлар 136-09-25

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси аппарати жамоаси Ўзбекистон Республикаси Президенти девони Ишлар бошқармаси бош бухгалтерининг ўринбосари Ўлмасбой Холматовга ўғли

Алишер ХОЛМАТОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги, «Ўзбектеатр» ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Муқимий номидаги Ўзбек давлат мусиқий театри жамоаси театр режиссёри Аҳад Фармоновга волидаи муҳтарамаси

МУҲАББАТ аянинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Меҳнат, аҳоли бандлиги ва ижтимоий муҳофазаси муаммоларини ўрганиш республика илмий маркази маъмурияти «Меҳнат бозори муаммолари» бўлими илмий ходими Алия Кукузовага отаси

Маҳамбет САНДИБОЕВнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

«Ўзсувқурилиштранс» ассоциацияси раҳбарияти ва жамоаси бошқарув раисининг ўринбосари Ш. Иноғомовга волидаи муҳтарамаси

Иқболхон ая ТЎХТАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент Давлат техника университети ректорати, профессор-ўқитувчилари ва хизматчилари, университет «Магистратура» факультетининг декани профессор Шораҳмат Шообидовга акаси

Шоакбар ШООБИДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент Давлат техника университети ректорати, профессор-ўқитувчилари ва хизматчилари, университетнинг «Электроника, автоматика ва ҳисоблаш техникаси» факультетининг «Физикавий электроника ва микроэлектрон асбоблар» кафедраси доценти ва илмий ишлар бўйича декан муовини Баҳром Эгамбердиевга онаси

ҲАМИДА аянинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Спорт — миллат ғурури

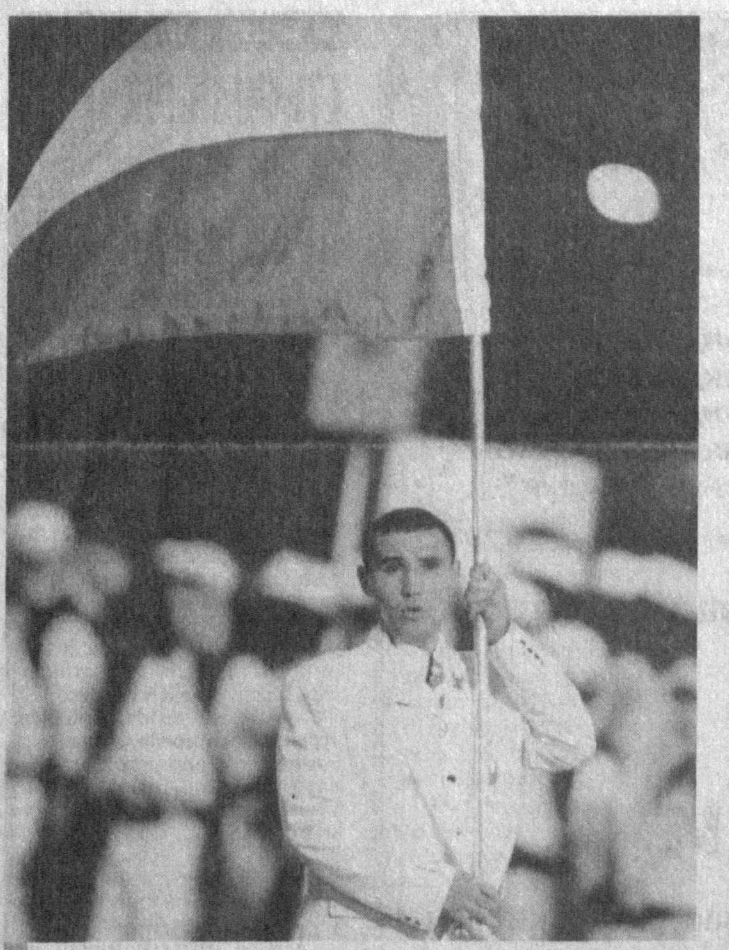

БАҲОДИР ЎҒЛОНЛАРГА СУЯНАДИ ЭЛ

Озод РАЖАБОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Биринчи мақола

Темир иродага айланган шиддат

Ихчам ва шинам хона. Эшикдан киришингиз билан нигоҳингиз мамлакат байроғига тушади. Унинг ёнига осилган чўғдек гиламга дид билан илинган медаллар миқдорини санаб чиқиш учун ҳам бирмунча вақт керак. Қайсиси қаердаги чемпионатда қўлга киритилганини хаёл қила бошласангиз, жажжи болакайлар чуғур-чуғури диққатингизни бўлади.

— Мана бунисини Хаюстундан олиб келганлар.

— Эй, Хаюстунмас Хьюстон, билмасанг гапирмагинде.

— Ким билмайди? Мана кўрасан, менам ашатда чемпион бўламан.

— Ўзинг мендан енгиласан-ку, яна чемпион бўлармиш.

— Нима, қани юр бўлмаса, рингга чиқамиз.

Болакайлар бир-бирини қувлаб чиқиб кетишди. Уларнинг митти қалбида шаклланаётган ғурур, орият ҳақида сўз очмоқчи эдим, Муҳаммадёқуб ака мендан бурун гап қотди:

— Ўғлим Муҳаммадқодирнинг болаликдаги шиддати кўз олдимга келди. Ўша шиддат бугун темир иродага айланганлиги унинг чемпион бўлишидаги асосий омилдир. Муҳаммадқодир беш нафар фарзандимиз орасида ёлғиз ўғил. Кам гапиради, кўп ишлайди. Жуда содда, тўғри сўз. Ноҳақликка чидаб туролмайди.

Табиатан самимий, мақсад йўлида астойдил курашадиган, тиниб-тинчимас ота ўғлининг дастлабки мураббийи, маслаҳатчиси бўлди. Муҳаммадёқуб ака ҳатто катта-кичик мусобақаларни, машқларни таҳлил қилиб ёзиб борадиган кундалик тутди.

Ушбу дафтарни варақлай бошласангиз, Муҳаммадқодирнинг илк бор 1985 йилда бокс қўлқопини кийганини, биринчи устози Турдиали Ўзғунов бўлганлигини билиб оласиз. Бирмунча вақт ўтгач, бўлажак чемпион Шуҳрат Абдуллаев қўл остида шуғуллана бошлайди. Айтиш мумкинки, Муҳаммадқодир айнан Шуҳрат ака билан ишлаган даврида — 14 ёшида илк бор назарга тушди. Ўсмирлар ўртасида ўтказилган Ўрта Осиё чемпионатида 38 килограмм вазн тоифасида унга тенг келадигани топилмади.

Зарбалар ҳосиласи

1990 йил Иркутск, 1991 йил Саратов — ёшлар ўртасида ўтказилган собиқ иттифоқ биринчилиги ғолиби.

1995 йил Тошкент, 1997 йил Алмати — Марказий Осиё ўйинлари олтин медали соҳиби.

1993-97 йиллар — жаҳон чемпионатлари қатнашчиси.

1996 йил — Атланта Олимпиадаси иштирокчиси.

1997 йил Малайзия — Осиё чемпиони.

1998 йил Хитой — жаҳон кубоги соҳиби, дунёнинг энг яхши боксчиси.

Ота сири — чемпионлик сири

М. Абдуллаев ўқиган Андижон шаҳридаги 23-ўрта мактаб директори Мукаррам опа Халилова шундай ҳикоя қилади:

— Тўғрисини гапирсам, Муҳаммадқодирнинг синфда борйўқлиги билинмасди. Мўминқобил, камгап бола эди. Ўша пайтлари келажакда бу йигит бокс бўйича чемпион бўлади, деб биров бизни ишонтира олармиди. Бугун ўша индамас бола нафақат мактабимиз, балки Ватанимиз фахрига айланганидан қувончимиз чексиз.

— Ўғлимни дастлаб бокс тўгарагига олиб борганимда ҳам баъзи мураббийлар ундан зўр спортчи чиқишига шубҳа билан қарашган, — давом этади ота.

— Муҳаммадқодирнинг жуссаси ҳозир ҳам бир зарбада тоғни талқон қиладиган йигитга ўхшамайди. Лекин у рингда шердек ташланади.

— Тўғри пайқабсиз. У раунддан раундга кучайиб боради. Бошқа спортчиларда бу жараён аксинча юз беради. Жумладан, Муҳаммадқодирнинг шу пайтгача беллашган рақибларида ҳам шу ҳолатни кўриш мумкин. Бунинг сири... майли, сизга айтақолай. Болалигида оёғига, қўлига қўрғошин боғлаб машқ қилдирганман. Бу жараён шу оғир қўллар билан кучли зарба бериб ўргангунча давом этган. Ана энди қўрғошин ечилгандан сўнг бу қўллар қанчалик чаққон ҳаракат қилишини тасаввур этаверинг.

Мақтаняпти деманг, мен бу тадбирларни спорт залида эмас, уй шароитида — Муҳаммадқодир тўгарак машғулотларини тугатиб қайтгач ўтказардим.

Андижон шаҳридаги республика Олимпия ўринбосарлари билим юрти директори Дилшодбек Ҳамзаев ҳикоясига қулоқ тутамиз.

— Ўзбек боксининг Андижон мактаби дейилганда кўпчилик кўз ўнгига билим юртимиз келади. М. Абдуллаев ҳам, Р. Чагаев, С. Михайлов, Ў. Ҳайдаров, Т. Турғунов ҳам айнан шу ерда тарбия топганлиги ҳаммамиз учун фахрли. Шу йигитларимизнинг чемпионлик шоҳсупасига кўтарилиши ёшларимизнинг спортга, хусусан, боксга бўлган қизиқишини минг чандон оширтирди. Ажиб бир муҳит яратилди. Ҳатто ота-оналар ҳаракатида ҳам жонланиш бор. Ўғли ё қизининг ёши етмаса ҳам билим юртимизга ўқишга олишни илтимос қилиб келишаяпти. Ишонмасангиз қабулхонада ўтирган аёл билан ўзингиз гаплашиб кўринг. Учинчи марта келиши.

— Ўқув йили аллақачон бошланиб кетган бўлса, бунинг устига ўғлингиз ҳали ёш экан, — сўрайман бу аёлдан.

— Ниятингиз холис бўлса ҳамма нарсанинг иложи топилади, болам. Акаларига ўхшаган чемпион бўлсин, дейманда. Қизиқиши жуда кучли, ана синаб кўринг.

— Хафа бўлмасангиз бир гап айтаман. Ахир ҳаммага ҳам чемпион бўлиш насиб этавермайди.

— Буни биламан, болам. Чемпион бўлмаса ҳам соғлом ўсади-ку. Эртага ҳар хил қаланғи-қасанғиларга қўшилмайди, ўзини ҳимоя қила оладиган бўлади, кўксида ғурур шаклланади. Шундай бўлгач, бир кун келиб юрт корига ҳам ярайди, ахир. Биргина ниятим шу, болам.

Зарбалар ҳосиласи

1998 йил Таиланд — Осиё ўйинлари чемпиони.

1998 йил Бангкок — «Қирол кубоги» халқаро турнири ғолиби, Ўзбекистоннинг энг яхши спортчиси.

1999 йил АҚШ — жаҳон чемпионати ғолиби.

1999 йил Франция — Олтин камар соҳиби.

«Шуҳрат» медали (1996), «Ўзбекистон ифтихори» унвони (1998), «Эл-юрт ҳурмати» ордени (1999) соҳиби.

1999 йил Тошкент — XX Осиё чемпионати ғолиби.

Устозлар ўгити — олтиндан қиммат

Замонавий бокс спортчидан нафақат жисмоний тайёргарликни, мустаҳкам асаб, пухта эгалланган техника, ҳар бир «жанг»га алоҳида ҳозирланган тактикани талаб қилади. Ана шу тамойилларга асосланган чарм қўлқоп устасининг ғолибона юришларини ҳеч ким тўхтата олмаслиги аниқ.

Муҳаммадқодирнинг бу борада ҳам омади чопган. Зеро, унинг устозлари — Валентин Золотарев, Александр Размахов, Марс Кўчқоров спорт оламида кўзга кўринган, бокс профессори даражасига кўтарилган мутахассислар. Устозлари ўгитига амал қилган Муҳаммадқодир энг шарафли — Олимп чўққисини ҳам забт этди.

— Бир қарашда Муҳаммадқодир осонгина чемпион бўлгандек, — дейди М. Кўчқоров. — Лекин халқимиз ҳақли равишда ифтихор этаётган мана шу нурли манзилга етиб келгунча у қанчалик машаққат чекмади дейсиз. Баъзан ҳакамлар адолатсизлиги азоб беради, баъзан... Буларнинг ҳаммасини енгиб ўтишга жуда катта куч ва ирода керак. Шунинг учун ҳам Президентимиз Олимпиада чемпиони бўлиш чинакам қаҳрамонлик деб атадилар. Ана шу таърифнинг ўзи биз мураббийлар ишига берилган юксак баҳо, деб биламан.

Орзулар йўлидаги пиллапоялар

Муҳаммадқодирнинг Австралиядаги ғалабаси биз учун сув ва ҳаводай зарур эди. Республикамиздан Сиднейга борган 77 нафар спортчи орасидан бирортаси олтин медал олмай қайтишини тасаввур қилиб кўринг. Ўзбек баҳодири дастлаб Мцел Саттони (Пуэрто-Рика) устидан ғалабага эришди. Кейинги босқичларда бразилиялик Нельсон Санчес ҳамда Сергей Буковский (Белорус)ларни рингдан бош эгиб чиқишга мажбур қилди. Ярим финалда эса жазоирлик Муҳаммад Алал ҳам боксчимизга қарши бирор чора тополмади.

Бўлажак чемпионнинг финалдаги рақиби АҚШ вакили Рикардо Уильямс бўлди. Қизиғи шундаки, Ўзбекистоннинг ҳам, Американинг ҳам бокс беллашувларидаги олтин медалга ягона умиди шу йигитлар эди. XXVII Олимпиада ўйинларининг финалида 27 ёшли ўзбек паҳлавони 27 аниқ зарба билан рақибини таслим қилди. Ана шундан сўнг диёримизда бошланган катта байрамдан барчанинг хабари бор. Қувончли лаҳзаларда эса, энг аввало, оналарнинг дил изҳори тилга чиқади.

— Ўғлимнинг Сиднейдаги ҳар бир курашини телевизор орқали томоша қилдим, — дейди Муҳаммадқодирнинг онаси Маҳфират ая. — Биласизми, болам билан бирга рақибларга қарши «жанг» қилдим. Ўғлим урса, мен ҳам урдим. Калтак еса — мен ҳам калтак едим. Буни фақат оналаргина тушуниши мумкин.

Муҳаммадқодир Андижон шаҳридаги ўзи туғилиб ўсган Жалабек маҳалласи ғолиблигидан тортиб, Олимпиада чемпионлигигача бўлган орзулари йўлидаги машаққатли пиллапояларни матонат билан босиб ўтди. Ана шу юксак матонат шарафига ўзга юртларда неча марта Ўзбекистон байроғи баланд кўтарилди, неча бор юртимиз мадҳияси янграмади дейсиз!

Шундай ҳолатларда беихтиёр юрагимиз уриши тезлашади. Ғолиблик шоҳсупасида турган чемпионимизга бир эътибор беринг. Кўзида ёш қалққан. Халқимиз ана шундай баҳодирларига суянади. Уларнинг сони тобора кўпаяжак! Демак, Ватан довруғи янада юксалажак!

Анвар ИЛЁСОВ («Жаҳон» АА) олган сурат.

ҲАДИСИ ШАРИФ ДУРДОНАЛАРИ

• Қайси бир мўмин иккинчи бир мўмин биродари бошига тиғ кўтарса, Тангрининг фаришталари то тиғни қайтариб ўрнига қўймагунча лаънат айтиб турадилар.

• Ҳамма ишларингизда тўғри бўлинг, одамларга муомалада хулқингиз чиройли бўлсин!

• Садақанинг афзали мўмин киши илм ўрганиб, сўнг бошқа мўмин биродарларига ҳам ўргатишдир.

• Илм ибодатдан афзалдир.

Ривоят

БАХИЛНИНГ БОҒИ КЎКАРМАС

Бир одам ўз хотини билан бирга қовурилган товуқ гўшти еб ўтирган эди. Шу чоғда бир гадой келиб, эшикни тақиллатди. Ҳалиги одам эшикни очгач, гадой ўз эҳтиёжини арз қилиб, ундан кўмак сўради. Уй эгаси ёрдам бермай, бечорани қувлаб юборди.

Бир неча вақт ўтгандан кейин бу одамнинг омади кетиб, ҳеч нарсаси қолмай муҳтожликка тушди. Ниҳоят, хотинига ҳам жавоб берди. Хотин ундан ажраб, бошқа эрга тегди. У бир кун янги эри билан нон ва қовурилган товуқ гўшти еб ўтирган эди. Бир гадой келиб садақа сўради. Янги эр дарҳол нон устига товуқ гўшти қўйиб, хотинига шу овқатни гадойга чиқариб беришни буюрди. Хотин овқатни гадойга бердию, йиғлаб эри ёнига қайтди. Эри йиғининг сабабини сўради. Хотин бу гадой ўзининг биринчи эри эканини айтди. Иккинчи эр: «Биринчи эринг билан овқатланиб ўтирганингда тиланиб борган гадой мен эдим. Эрингга феълига қараб тақдир шундай мукофот берган», деди.

Жумбоқ

Ҳасан ва Ҳусан бир хил миқдорда пул жамғаришди. Ҳасан Ҳусанга неча сўм берганда, Ҳусаннинг пули Ҳасанникига қараганда 10 сўм кўп бўлиб қолади.

* * *

Кечаги сондаги жумбоқнинг жавоби:

$$10^2 + 1 = 101$$

Бу ҳақда биринчи бўлиб тошкентлик Дилфуза Турсунова ва Шофиркон туманидан Муҳиддин Раҳимовдан жавоб олдик.

**Муҳтарам муштарий!
Сиздан қизиқ жумбоқлар кутиб қоламиз.
Телефон: 136-35-60**

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ

• Молия ва кредит, халқаро валюта-кредит муносабатлари, бухгалтерлик ҳисоби, аудит ва бошқа мутахассисликлар бўйича олий иқтисодий маълумотга эга бўлган;

• Чет тиллар (асосан инглиз тили)ни биладиган;

• Банк тизимида камида 3 йил ишлаган;

• Тошкент шаҳрида доимий яшаш учун рўйхатдан ўтган иқтисодчиларни танлов асосида

ИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ.

Мурожаат учун телефонлар: 133-49-83, 136-36-79.

3443

Табиат синоатлари

Асаларининг кўзи нечта?

— Бешта, - дейди Беруний туманида кўп йиллардан бери асаларичилик билан шуғулланиб келаётган Юсуф Каримбоев. Маҳаллий аҳоли уни Юсуф болчи, деб атайди. — Бу кўзларнинг иккитаси узоқни, учтаси эса яқин масофани кўришга мослашган. Қизиғи шундаки, асаларилар одам кўзи билан илғаши мумкин бўлган энг майда нарсадан 170 марта кичикроқларини ҳам кўриш қобилиятига эга.

Асаларилар митти ҳашарот бўлишига қарамай жуда аҳил. Уларнинг оиласига назар солсангиз, ўзингиз бунга шоҳид бўласиз. Ҳар бир оила аъзосига иш аниқ тақсимланган. Она ари фақат тухум қўйишу, оиланинг барқарорлигини сақлаб туриши лозим. Чунки у бўлмаса, арилар тарқалиб кетади.

Кучга тўлган етук арилар асал учун нектар ҳамда тухумдаги энди дунёга келаётган аричалар озиқланишига гул чангини йиғади. Ҳали нектар келтиришга қудрати етмайдиган ёш арилар тухум қўйиш ва асал жойлаштиришга зарур бўлган махсус инчалар қуради. Бундан ташқари, уларни бегона арилардан ҳимоя қилувчи — уя оғзини қўриқловчи посбонлари бор.

Асаларилар орасида ҳам ўғрилари бўлади. Бир оила иккинчи оиладан асал ўғирлаши мумкин. Албатта, ўғри асалари посбон турган эшикдан кирмайди, аксинча, хуфёна йўл топади. Агар бир оила иккинчи оиладан асал ўғирласа, ҳар иккала оила ҳам асал етиштирмай қўяди.

Асаларилар, асосан, сариқ рангни яхши кўришади. Қизил, қора рангларни эса аксинча. Асалари оиласини кўчирганда улар бир суткагача меҳнат қилишмайди. 24 соат давомида янги манзилнинг жуғрофий ўрнини ўрганишади.

ТАНЛОВГА ТАКЛИФ

Танлов сони № 01. Эълон қилинган куни: 2000 йил. 25.10.2000

Осиё Ривожланиш Банкининг 1594/1595(МЖ)-ЎЗБ рақамли кредити бўйича амалга оширилаётган «Умумтаълим мактаблари учун дарсликлар ва ўқув адабиётларини нашр қилиш тизимини такомиллаштириш» лойиҳаси доирасида Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасининг Ижарадаги Тошкент матбаа комбинати, Тошкент рангли босма фабрикаси, Ижарадаги Янгийўл китоб фабрикаси, Биринчи Тошкент босмахонаси, Тошкент китоб-журнал фабрикаси, Ўзбекистон-Англия «Растр» қўшма корхонаси қоғоз харид қилиш мақсадида

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Ўзбекистон Республикаси ҳукумати Осиё Ривожланиш Банки билан «Умумтаълим мактаблари учун дарсликлар ва ўқув адабиётларини нашр қилиш тизимини такомиллаштириш» лойиҳасида нашриёт ва босмахоналар учун қоғоз харид қилишга маблағ ажратиш тўғрисида келишган.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасининг юқорида номлари кўрсатилган босмахоналари (харидор) танлов ҳужжатларининг IV-бобида белгиланган тафсилотларда келтирилган турдаги қоғозни етказиб бериш бўйича танловда қатнашиш ҳуқуқига (барча қатнашчилар ва уларнинг маҳсулотлари ОРБга аъзо бўлган давлатлардан бўлиши шарт) эга бўлган барча маҳаллий ва хорижий корхоналарни таклиф этади.

Танловда қатнашиш истагини билдирган барча иштирокчилар қуйидаги манзилдан қўшимча маълумот олишлари мумкин:

**Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси
Тошкент шаҳри. 700129
Навоий кўчаси, 30 уй,
2-қават, 212-хона.
Алоқа учун телефон: (998-71)1443885
Факс: (998-71)1443885**

Танлов ҳужжатларининг тўлиқ тўпламини олиш учун танлов иштирокчилари юқорида кўрсатилган манзилга ариза орқали мурожаат қилишлари ва Давлат матбуот қўмитасининг Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг Тошкент шаҳар бўлимидаги 20210000300102142001 рақамли ҳисоб рақамига 300 АҚШ доллари ўтказганликларини тасдиқловчи ҳужжат ҳамда танловда иштирок этиш аризасини ва корхонанинг ишонч хатини тавсия этишлари зарур бўлади.

Барча таклифлар танловнинг умумий қийматидан 2 фоизини ташкил этадиган банк кафолати билан бирга 2000 йилнинг 25 ноябри соат 11.00 гача топширилиши шарт.

Танлов таклифлари 2000 йил, 25 ноябрда, соат 12.00да,Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 30-уй, 2-қават, 212-хонада танловнинг барча қатнашчилари иштирокида очилади.

Давлат матбуот қўмитаси таклифларини тайёрлаш жараёнида қатнашчиларнинг сарф этган харажатларини тўлаш мажбуриятини олмайди.

3446

INVITATION FOR BIDS (IFB)

IFB Number: 01 Date 25. 10. 2000.
Loan Number: 1594/95 (OCR) UZB

Project Title: Basic Education Textbook Development Project
Contract Title: Procurement of paper

1. The Republic of Uzbekistan has received a loan from the Asian Development Bank in various currencies towards the cost of the Basic Education Textbook Development Project and it is intended that part of the loan proceeds will be applied to eligible payments under this Contract for procurement of the textbook paper.
2. The Tashkent Polygraph Factory, Tashkent Factory of Colour Printing, Yangiyol Book Factory, First Tashkent Printing House, Tashkent Factory of books and Magazines, and Uzbek-British "RASTR" Joint Venture of State Publishing Committee (SPC) now invite sealed bids from eligible Bidders from member countries of ADB, for the supply of textbook paper.
3. Interested eligible Bidders may obtain further information on the bid from and inspect the Bidding Documents at the office of:

Name: **The State Publishing Committee of the Republic of Uzbekistan**

Address: **Room 212,
30, Navoiy Street
Tashkent, 700129
Republic of Uzbekistan**
Telephone No. (998-71) 144-3885; Fax No. (998-71) 144-3885

4. A complete set of Bidding Documents may be purchased by any interested eligible Bidder on submission of a written application to the above and upon payment of non-refundable fee of US $ 300 (three hundred) to the State Publishing Committee's Bank Account No. 20210000300102142001 at the Tashkent City Branch of the National Bank for Foreign Economic Activity of the Republic of Uzbekistan.
5. All bids must be accompanied by security of not less than two percent 2%) of Total Bid Price and must be delivered to the above office in accordance with the instructions bidders or before 11:00 a.m. on November 25, 2000.
6. Bid will be opened in the presence og Bidders' representative, who choose to attend on November 25, 2000 at 12:00 noon the office of SPC, on second floor, room 212, NavoiyStreet - 30, Tashkent City, Uzbekistan.
7. The State Publishing Committee of the Republic of Uzbekistan will not be responsible for anycosts or expenses incurred by bidders in connection with the preparation of deliveryof bids.

3446

«ХАЛҚ СЎЗИ»
«НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон
УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ
(масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ
(масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ
(бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ
(бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 133-78-92;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби
№ 00001
Буюртма Г — 916,
18042 нусхада босилди,
ҳажми — 2 табоқ.
Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда оператор Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — Ю. ҲАМИДОВ.
Навбатчи муҳаррир — А. МАДАТОВ.
Навбатчи — Ҳ. КАРИМОВ.
Мусаҳҳиҳ — М. ЁҚУБОВА.

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси.
Корхона манзили:
«Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00
топширилди — 21.20
1 2 3 4 5 6